בס"ד

תשפ"א

בלק

עלון מס' 36

נחל זהר

פירושים וחידושים בספר הזהר הקדוש

על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

זהר הקדוש- בלק קצ"ב.

פְּתַח וְאָמַר (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים וְגוֹ'. וּכְתִיב (שמות כה) וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים וְגוֹ'. כָּל אִינּוּן מְאַנֵּי קוּדְשָׁא, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד קַמֵּיהּ, לְאַמְשָׁכָא רוּחָא קַדִּישָׁא מֵעֵילָא לְתַתָּא. הַהוּא רָשָׁע דְּבִלְעָם, הֲוָה מְסַדֵּר הָכִי לְסִטְרָא אַחֲרָא. וַהֲוָה מְסַדֵּר שֻׁלְחָן, וְנָהֲמָא דְּאִקְרֵי לֶחֶם מְגוֹאָל, כְּמָה דְּאִתְּמַר. דְּהָכִי אָזִיל סִטְרָא אַחֲרָא בְּתַר קְדוּשָׁה, כְּקוֹף בְּתַר בְּנֵי נָשָׁא. וּשְׁלֹמֹה מַלְכָּא צָווּחַ וְאָמַר, (קהלת ב) כִּי מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר כְּבָר עֲשׂוּהוּ. וְהָא (קס"ה) אִתְּמַר קְרָא דָא.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (שופטים ה) יְיָ בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה וְגוֹ'. בְּשַׁעְתָּא דְּבָעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיהַב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, אָזַל וְזַמִּין לְהוּ לְבְנֵי עֵשָׂו, וְלָא קִבְּלוּהָ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמֵר (דברים לג) יְיָ מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, וְלָא בָּעוּ לְקַבְּלָהּ. אָזַל לְבְנֵי יִשְׁמָעֵאל, וְלָא בָּעוּ לְקַבְּלָהּ, דִּכְתִיב הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן. כֵּיוָן דְּלָא בָּעוּ, אַהְדַּר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הָכִי תָּנִינָן.

חַשְׁתָּא אִית לְשָׁאֲלָא, וְהָא תָּנִינָן דְּלֵית חַטָּאָה כַּד בַּר נָשׁ מְדַקְדֵּק דִּיוּקִין דְּאוֹרַיְיתָא, וַיִּשְׁאַל שְׁאֵלְתּוֹ לְאַנְהָרָא מִלּוֹי. הַאי קְרָא לָא אִתְיַישְׁבָא, וְאִית לְשָׁאֲלָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אָזַל לְשֵׂעִיר, לְמַאן נְבִיאָה דְּלְהוֹן אִתְגְּלֵי. וְכַד אָזַל לְפָארָן, לְמַאן נְבִיאָה דְּלְהוֹן אִתְגְּלֵי. אִי תֵּימָא דְּאִתְגְּלֵי לְכֻלְּהוּ, לָא אַשְׁכַּחְן דָּא לְעָלְמִין. בַּר לְיִשְׂרָאֵל בִּלְחוֹדַיְיהוּ, וְעַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה. וְהָא אִתְּמַר דְּהָכִי מִבְּעֵי קְרָא לְמֵימַר, יְיָ לְסִינַי בָּא, וְזָרַח לְשֵׂעִיר לָמוֹ, הוֹפִיעַ לְהַר פָּארָן, מַהוּ מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, וּמַהוּ מֵהַר פָּארָן. כֹּלָּא אִית לְמִנְדַּע וּלְאִסְתַּכְּלָא, וְהָא שָׁאִילְנָא, וְלָא שְׁמַעְנָא, וְלָא יְדַעְנָא.

כַּד אָתָא רִבִּי שִׁמְעוֹן, אָתָא וְשָׁאִיל מִלָּה כְּמִלְּקַדְּמִין, אָמַר לֵיהּ הָא שְׁאֵלְתָּא דָא אִתְאַמְּרַת. יְיָ מִסִּינַי בָּא: כְּמָה דְּאַתְּ אָמֵר (שמות יט) הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן, וּמִסִּינַי בָּא וְאִתְגְּלֵי עָלֵיהוּ. וְזָרַח (דף קצ"ב ע"ב) מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, מִמַּה דְּאָמְרוּ בְּנֵי שָׂעִיר, דְּלָא בָּעָאן לְקַבְּלָא, מֵהַאי, אַנְהַר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְאוֹסִיף עָלֵיהוּ נְהוֹרָא וְחָבִיבוּ סַגִּיא. אוּף הָכִי, הוֹפִיעַ וְאַנְהַר לְיִשְׂרָאֵל מֵהַר פָּארָן, מִמַּה דְּאָמְרוּ בְּנֵי פָּארָן, דְּלָא בָּעוּ לְקַבְּלָא, מֵהַאי. אוֹסִיפוּ יִשְׂרָאֵל חֲבִיבוּ וּנְהִירוּ יַתִּיר כַּדְקָא יָאוּת.

וּמַה דְּשָׁאַלְתָּ עַל יְדָא דְּמַאן אִתְגְּלֵי עָלֵיהוּ. (תא חזי) (רי"ח ע"ב, ר"ע, רי"ט ע"א) רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, וְאִתְגְּלֵי מִלָּה עַל יְדָךְ. אוֹרַיְיתָא נַפְקַת מֵרָזָא עִלָּאָה, דְּרִישָׁא (ס"א קדישא) דְּמַלְכָּא סְתִימָא, כַּד מָטָא לְגַבֵּי דְּרוֹעָא שְׁמָאלָא, (ס"א ימינא) חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא דְּרוֹעָא, דָּמָא בִּישָׁא דַּהֲווּ מִתְרַבֵּי מִתַּמָּן. אָמַר, אִצְטְרִיךְ לִי לְבָרְרָא

תרגום ללשון הקודש

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים וְגוֹ'. וְכָתוּב וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים וְגוֹ'. כָּל אוֹתָם כְּלֵי קֹדֶשׁ רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לְפָנָיו לְהַמְשִׁיךְ רוּחַ קֹדֶשׁ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. אוֹתוֹ רָשָׁע בִּלְעָם הָיָה מְסַדֵּר כָּךְ לַצַּד הָאַחֵר, וְהָיָה מְסַדֵּר שֻׁלְחָן, וְלֶחֶם שֶׁהָיָה נִקְרָא (מלאכי א) לֶחֶם מְגֹאָל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. שֶׁכָּךְ הוֹלֵךְ הַצַּד הָאַחֵר אַחַר הַקְּדֻשָּׁה כְּקוֹף אַחַר בְּנֵי אָדָם. וּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ צוֹוֵחַ וְאוֹמֵר, (קהלת ב) כִּי מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר כְּבָר עֲשׂוּהוּ. וַהֲרֵי נִתְבָּאֵר פָּסוּק זֶה.

בֹּא וּרְאֵה, כָּתוּב (שופטים ה) ה' בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה וְגוֹ'. בְּשָׁעָה שֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לָתֵת תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הָלַךְ וְזִמֵּן אֶת בְּנֵי עֵשָׂו וְלֹא קִבְּלוּהָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לג) ה' מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, וְלֹא רָצוּ לְקַבְּלָהּ. הָלַךְ לִבְנֵי יִשְׁמָעֵאל, וְלֹא רָצוּ לְקַבְּלָהּ, שֶׁכָּתוּב הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן. כֵּיוָן שֶׁלֹּא רָצוּ, חָזַר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל. כָּךְ שָׁנִינוּ.

עַכְשָׁו יֵשׁ לִשְׁאֹל, וַהֲרֵי שָׁנִינוּ שֶׁאֵין חַטָּאָה כְּשֶׁאָדָם מְדַקְדֵּק דִּיּוּקִים בַּתּוֹרָה וְיִשְׁאַל שְׁאֵלוֹתָיו לְהָאִיר דְּבָרָיו. פָּסוּק זֶה לֹא מִתְיַשֵּׁב, וְיֵשׁ לִשְׁאֹל, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהָלַךְ לְשֵׂעִיר, לְאֵיזֶה נָבִיא שֶׁלָּהֶם הִתְגַּלָּה? וּכְשֶׁהָלַךְ לְפָארָן, לְאֵיזֶה נָבִיא שֶׁלָּהֶם הִתְגַּלָּה? אִם תֹּאמַר שֶׁהִתְגַּלָּה לְכֻלָּם, לֹא מָצָאנוּ זֶה לְעוֹלָמִים, פְּרָט לְיִשְׂרָאֵל לְבַדָּם, וְעַל יְדֵי מֹשֶׁה. וַהֲרֵי נִתְבָּאֵר שֶׁכָּךְ צָרִיךְ הַפָּסוּק לוֹמַר: ה' לְסִינַי בָּא וְזָרַח לְשֵׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ לְהַר פָּארָן. מַה זֶּה מִשֵּׂעִיר לָמוֹ? וּמַה זֶּה מֵהַר פָּארָן? הַכֹּל יֵשׁ לָדַעַת וּלְהִסְתַּכֵּל, וַהֲרֵי שָׁאַלְנוּ, וְלֹא שָׁמַעְנוּ וְלֹא יָדַעְנוּ.

כְּשֶׁבָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן, בָּא וְשָׁאַל דָּבָר כְּמִקֹּדֶם. אָמַר לוֹ, הֲרֵי שְׁאֵלָה זוֹ נֶאֱמְרָה. ה' מִסִּינַי בָּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יט) הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן, וּמִסִּינַי בָּא וְהִתְגַּלָּה עֲלֵיהֶם. וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, מִמַּה שֶׁאָמְרוּ בְּנֵי שֵׂעִיר שֶׁלֹּא רוֹצִים לְקַבֵּל, מִזֶּה הֵאִיר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל וְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם אוֹר חֲבִיבוּת גְּדוֹלָה. גַּם כָּךְ הוֹפִיעַ וְהֵאִיר לְיִשְׂרָאֵל מֵהַר פָּארָן, מִמַּה שֶׁאָמְרוּ בְּנֵי פָּארָן שֶׁלֹּא רוֹצִים לְקַבֵּל, מִזֶּה הוֹסִיפוּ יִשְׂרָאֵל חֲבִיבוּת וְאוֹר יוֹתֵר כָּרָאוּי.

וּמַה שֶׁשָּׁאַלְתָּ עַל יְדֵי מִי הִתְגַּלָּה אֲלֵיהֶם – (בא ראה) סוֹד עֶלְיוֹן הוּא, וְהִתְגַּלָּה הַדָּבָר עַל יָדְךָ. הַתּוֹרָה יָצְאָה מִסּוֹד עֶלְיוֹן, שֶׁל רֹאשׁ (קדוש) הַמֶּלֶךְ הַנִּסְתָּר. כְּשֶׁהִגִּיעָה לִזְרוֹעַ

זהר הקדוש - בלק קצב:

וּלְלַבְּנָא דְּרוֹעָא דָא. וְאִי לָא יַמְאִיךְ הַהוּא דְּמָא בִּישָׁא, יַפְּגִים כֻּלָּא. אֲבָל אִצְטְרִיךְ לְבָרְרָא מֵהָכָא כָּל פְּגִימוּ.

מָה עֲבַד. קָרָא לְסָמְאֵ"ל, וְאָתָא קַמֵּיהּ, וְאָמַר לֵיהּ תִּבְעֵי אוֹרַיְיתָא דִּילִי. אָמַר, מַה כְּתִיב בָּהּ. אָמַר לֵיהּ, לֹא תִּרְצָח. דָּלִיג קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַאֲתָר דְּאִצְטְרִיךְ. אָמַר חַס וְשָׁלוֹם, אוֹרַיְיתָא דָא דִּילָךְ הִיא, וְדִילָךְ יְהֵא, לָא בְּעֵינָא אוֹרַיְיתָא דָא. אָתִיב וְאִתְחַנָּן קַמֵּיהּ, אָמַר מָארֵיהּ דְּעָלְמָא, אִי אַתְּ יָהֲבָהּ לִי, כָּל שָׁלְטָנוּ דִּילִי אִתְעֲבָר, דְּהָא שָׁלְטָנוּ דִּילִי עַל קְטוֹלָא אִיהוּ, וּקְרָבִין לָא יֵהוֹן וְשַׁלְטָנוּ דִּילִי עַל כֹּכָבָא דְּמַאֲדִים, אִי הָכִי כֻּלָּא אִתְבְּטַל מֵעָלְמָא

מָארֵיהּ דְּעָלְמָא, טוֹל אוֹרַיְיתָךְ, וְלָא יְהֵא חוּלָקָא וְאַחֲסָנָא לִי בָּהּ. אֲבָל אִי נִיחָא קַמָּךְ, הָא עַמָּא בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, לוֹן אִתְחֲזֵי. וְאִיהוּ חָשִׁיב דְּהָא דַּלְטוֹרָא אָמַר עָלֵיהוּ. וְדָא הוּא וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ, מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ נָפַק נְהוֹרָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר סָמְאֵ"ל וַדַּאי, אִי בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב יְקַבְּלוּן דָּא, יִתְעָבְרוּן מֵעָלְמָא, וְלָא יִשְׁלְטוּן לְעָלְמִין. אָתִיב לֵיהּ כַּמָּה זִמְנִין, וְאָמַר דָּא, וְאָמַר לֵיהּ אַנְתְּ בּוּכְרָא, וְלָךְ אִתְחֲזֵי. אָמַר לֵיהּ, הָא לֵיהּ בְּכִירוּתָא דִּילִי, וְהָא אֶזְדְּכַן לֵיהּ, וַאֲנָא אוֹדִיתִי. אָמַר לֵיהּ הוֹאִיל וְלָא בָּעִית לְמֶחֱוֵי לָךְ בָּהּ חוּלָקָא, אִתְעָבָר מִנָּהּ בְּכֻלָּא. אָמַר יָאוּת. אָמַר לֵיהּ, הוֹאִיל וְכַךְ, הַב לִי עֵיטָא, אֵיךְ אַעְבִּיד דִּיקַבְּלוּן לָהּ בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב דְּאַתְּ אָמֵר. אָמַר לֵיהּ מָארֵיהּ דְּעָלְמָא, אִצְטְרִיךְ לְשַׁחֲדָא לוֹן, טוֹל נְהוֹרָא מִנְּהִירוּ דְּחֵילֵי שְׁמַיָּא, וְהָב עָלַיְיהוּ, וּבְדָא יְקַבְּלוּן לָהּ, וְהָא דִּילִי יְהֵא בְּקַדְמִיתָא. אַפְּשִׁיט מִנֵּיהּ נְהִירוּ דְּחַפְּיָא עָלֵיהּ, וְיָהַב לֵיהּ, לְמֵיהַב לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ. מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ, דָּא סָמְאֵ"ל. דִּכְתִיב (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו. לָמוֹ לְיִשְׂרָאֵל.

תרגום ללשון הקודש

שְׁמֹאל (ימין), רָאָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָהּ זְרוֹעַ דָּם רַע שֶׁמִּתְרַבֶּה מִשָּׁם. אָמַר, צָרִיךְ לְבָרֵר וּלְלַבֵּן זְרוֹעַ זוֹ, וְאִם לֹא יִמֹּךְ אוֹתוֹ דָּם רַע, יִפְּגֹם הַכֹּל. אֲבָל צָרִיךְ לְבָרֵר מִכָּאן כָּל פְּגָם.

מָה עָשָׂה? קָרָא לְסָמְאֵ"ל, וּבָא לְפָנָיו, וְאָמַר לוֹ: הֲתִרְצֶה תּוֹרָתִי. אָמַר: מַה כָּתוּב בָּהּ? אָמַר לוֹ: לֹא תִּרְצָח. דִּלֵּג הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַמָּקוֹם שֶׁצָּרִיךְ. אָמַר: חַס וְשָׁלוֹם, תּוֹרָה זוֹ שֶׁלְּךָ הִיא, וְשֶׁלְּךָ תִּהְיֶה. לֹא רוֹצֶה תּוֹרָה זוֹ. שָׁב וְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו. אָמַר: רִבּוֹן הָעוֹלָם, אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי אוֹתָהּ, כָּל שִׁלְטוֹנִי עוֹבֵר, שֶׁהֲרֵי שִׁלְטוֹנִי עַל הֲרֵג הוּא, וּקְרָבוֹת לֹא יִהְיוּ, וְשִׁלְטוֹנִי עַל כּוֹכָב מַאְדִּים. אִם כָּךְ הַכֹּל יִתְבַּטֵּל מִן הָעוֹלָם.

רִבּוֹן הָעוֹלָם, קַח תּוֹרָתְךָ, וְלֹא יִהְיֶה לִי חֵלֶק וְנַחֲלָה בָּהּ. אֲבָל אִם נוֹחַ לְפָנֶיךָ, הֲרֵי עַם בְּנֵי יַעֲקֹב לָהֶם רְאוּיָה. וְהוּא חָשַׁב שֶׁלָּשׁוֹן הָרָע אָמַר עֲלֵיהֶם. וְזֶהוּ וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ, מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ יָצָא לְיִשְׂרָאֵל אוֹר. אָמַר סָמְאֵ"ל: וַדַּאי אִם בְּנֵי יַעֲקֹב יְקַבְּלוּ אֶת זֶה, יַעַבְרוּ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יִשְׁלְטוּ לְעוֹלָמִים. שָׁב אֵלָיו כַּמָּה פְּעָמִים וְאָמַר זֶה, וְאָמַר לוֹ: אַתָּה בְּכוֹר, וּלְךָ רְאוּיָה. אָמַר לוֹ: הֲרֵי לוֹ בְּכוֹרָתִי, וַהֲרֵי מְכַרְתִּיהָ לוֹ, וַאֲנִי הוֹדֵיתִי.

אָמַר לוֹ: הוֹאִיל וְלֹא רָצִיתָ שֶׁיִּהְיֶה לְךָ בָּהּ חֵלֶק, תַּעֲבֹר מִמֶּנָּה בַּכֹּל. אָמַר: יָפֶה. אָמַר לוֹ: הוֹאִיל וְכָךְ, תֵּן לִי עֵצָה אֵיךְ אֶעֱשֶׂה שֶׁיְּקַבְּלוּהָ בְּנֵי יַעֲקֹב שֶׁאַתָּה אוֹמֵר. אָמַר לוֹ: רִבּוֹן הָעוֹלָם, צָרִיךְ לְשַׁחֵד אוֹתָם. קַח אוֹר מֵאוֹר חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם וְתֵן עֲלֵיהֶם, וּבָזֶה יְקַבְּלוּהָ, וַהֲרֵי שֶׁלִּי יְהֵא בַּתְּחִלָּה. הִפְשִׁיט מִמֶּנּוּ אוֹר שֶׁכִּסָּה אוֹתוֹ, וְנָתַן לוֹ לָתֵת לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ. מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ. זֶה סָמְאֵ"ל, שֶׁכָּתוּב (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו. לָמוֹ – לְיִשְׂרָאֵל.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה ק"א

בִּקְרוֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ.

הָעִנְיָן הוּא כָּךְ, כִּי בְּיָ"הּ ה' צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו) – הַיְנוּ **בְּרֵאשִׁית בָּרָא**, כִּי **בַּתּוֹרָה שֶׁנִּקְרֵאת רֵאשִׁית בָּרָא עוֹלָמִים** (ב"ר פ"א). כִּי יו"ד הוּא הַשֵּׂכֶל שֶׁל הַתּוֹרָה, **וְהֵא** הוּא אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא **חֲמִשָּׁה** חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה, בְּחִינַת **חֲמִשָּׁה** מוֹצָאוֹת הַפֶּה. וְהַיְנוּ בְּיָ"הּ ה' צוּר עוֹלָמִים, **הַיְנוּ בְּהַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת י"ק כַּנַּ"ל, בָּרָא כָּל הָעוֹלָמִים** כַּנַּ"ל. וּכְתִיב (יחזקאל לד): **אָדָם אַתֶּם**, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (יבמות סא): **אַתֶּם קְרוּיִין אָדָם, וְאֵין עַכּוּ"ם קְרוּיִין אָדָם. כִּי יֵשׁ ע' אֻמּוֹת נְהִירִין, וְיֵשׁ ע' אֻמּוֹת חֲשׁוּכִין. כִּי יֵשׁ שְׁנֵי כֹּחוֹת, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (יומא עב:) עַל פָּסוּק: וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה: זָכָה – נַעֲשָׂה לוֹ סַם חַיִּים, לֹא זָכָה – נַעֲשָׂה לוֹ סַם מָוֶת. סַם חַיִּים, הוּא אֻמּוֹת נְהִירִין. סַם מָוֶת, הוּא אֻמּוֹת חֲשׁוּכִין**, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (איכה ג): **בְּמַחֲשַׁכִּים** הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם. וּמִן אֻמּוֹת חֲשׁוּכִין, יֵשׁ לָעַכּוּ"ם יְנִיקָה. וְכָל עַכּוּ"ם יֵשׁ לָהֶם כָּל הַמִּדּוֹת רָעוֹת, רַק כָּל אֻמָּה וְאֻמָּה כָּרוּךְ אֶל מִדָּה אַחַת יוֹתֵר מִכָּל הַמִּדּוֹת. **וְזֶה (דברים לג): הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְכוּ', שֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִתֵּן**

הַתּוֹרָה לְכָל הַבְּרוּאִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד לֹא רָצָה לְקַבְּלָהּ, מֵחֲמַת שֶׁשָּׁמְעוּ שֶׁאוֹתָהּ מִדָּה שֶׁהֵם כְּרוּכִים אַחֲרֶיהָ אָסְרָה תּוֹרָה (ספרי פ׳ וזאת הברכה, עי׳ זוהר בלק קצג). וְכָל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִדּוֹת רָעוֹת, הוּא נִכְנָע תַּחַת אוֹתָם הָעַכּוּ״ם, שֶׁהֵם כְּרוּכִים וּמְקֻשָּׁרִים לְאוֹתָם הַמִּדּוֹת רָעוֹת. **וְזֶהוּ (אבות פ״ג): כָּל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עֹל תּוֹרָה, נוֹתְנִין עָלָיו עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ;** הַיְנוּ **שִׁעְבּוּד בְּגַשְׁמִיּוּת,** שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֹל מַלְכוּת. וְגַם דֶּרֶךְ אַרְצִיּוּת, **דְּהַיְנוּ הַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁל הָעַכּוּ״ם,** שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ. **כִּי עַל־יְדֵי שֶׁפָּרַק מִמֶּנּוּ עֹל תּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת ע׳ אַנְפִּין נְהִירִין, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבְּרִין עָלָיו בְּחִינַת ע׳ אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, שֶׁהֵם הַשִּׁעְבּוּד וְהַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁל הָעַכּוּ״ם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ כַּנַּ״ל. אֲבָל כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עֹל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ; הַיְנוּ מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּעִיּוּן, שֶׁמְּעַיֵּן וּמֵבִין חָכְמוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, בְּחִינַת** (קהלת ח): **חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו, עַל־יְדֵי־זֶה מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כִּי נִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ הַשִּׁעְבּוּד וְהַתַּאֲוֹת וְהַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁלָּהֶם, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, עַל־יְדֵי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו עֹל תּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין כַּנַּ״ל.** כִּי כָּל מַה שֶּׁאָדָם מַשִּׂיג בְּשִׂכְלוֹ, הוּא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, וּמַה שֶּׁאֵינוֹ מַשִּׂיג, הוּא בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין. **וְעַל כֵּן כְּשֶׁזּוֹכֶה לְעַיֵּן בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁמַּשִּׂיג חָכְמוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁאֲזַי הוּא בִּבְחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, אָז נִכְנָעִין הַמִּדּוֹת וְהַתַּאֲוֹת שֶׁל הָעַכּוּ״ם, שֶׁנֶּאֱחָזִין בִּבְחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין כַּנַּ״ל.** וְזֶהוּ בְּחִינַת (דברים לב): יַצֵּב גְּבוּלוֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמִסְפַּר, הוּא לְשׁוֹן סַפִּיר וּנְהִיר, בְּחִינַת (שמות כד): לִבְנַת הַסַּפִּיר. הַיְנוּ: אַחַר אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אַחֲרֵיהֶם: יַצֵּב גְּבוּלוֹת עַמִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין כַּנַּ״ל: **וּבְכָל אָדָם וְאָדָם בְּעַצְמוֹ יֵשׁ בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ, הָרְחוּקִים בְּשָׁרְשָׁם מִכָּל הַמִּדּוֹת וְהַתַּאֲוֹת. וְיֵשׁ בּוֹ אֲחִיזַת הַשִּׁבְעִים עַכּוּ״ם, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת, שֶׁכֻּלָּם הֵם מִבְּחִינַת הַשִּׁבְעִים עַכּוּ״ם, שֶׁהֵם אַנְפִּין חֲשׁוּכִין.** כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קו): **וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם; שֶׁהַיְנוּ שֶׁמְּעֹרָב בַּמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁבּוֹ, שֶׁנִּמְשָׁכִין מִן הַגּוֹיִם כַּנַּ״ל.** וּכְשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה, חַס וְשָׁלוֹם, אָז הָעֲבֵרָה וְהֶעָוֹן נֶחֱקָק עַל עַצְמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל לב): וַתְּהִי עֲוֹנוֹתָם עַל עַצְמוֹתָם. וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לָצֵאת מִזֶּה, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהִיא הַהֶפֶךְ מִכָּל הַתַּאֲוֹת וְהַמִּדּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הָעֲבֵרוֹת, חַס וְשָׁלוֹם. **כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְיַגֵּעַ בַּתּוֹרָה וּלְהָמִית עַצְמוֹ עָלֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (ברכות סג:) עַל פָּסוּק (במדבר יט): זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֹהֶל – אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֶלָּא בְּמִי שֶׁמֵּמִית עַצְמוֹ עָלֶיהָ, דְּהַיְנוּ עַצְמִיּוּתוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמִּדּוֹת רָעוֹת וְהַתַּאֲוֹת רָעוֹת, שֶׁמֵּהֶם כָּל הַפְּגָמִים הַחֲקוּקִים עַל עַצְמוֹתָיו כַּנַּ״ל.** כִּי צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ בְּהַתּוֹרָה עַד שֶׁיִּזְכֶּה **לְהָבִין אוֹתָהּ, דְּהַיְנוּ שֶׁיֵּצֵא מִבְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַשְׁכוּת וְהַסְתָּרַת הַיְדִיעָה, לִבְחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת יְדִיעַת וְהַשָּׂגַת הַתּוֹרָה כַּנַּ״ל. וְאָז נִקְרָא אָדָם,** בְּחִינַת: זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, **הַיְנוּ עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה נִקְרָא אָדָם, בְּחִינַת: אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם וְאֵין הָעַכּוּ״ם קְרוּיִים אָדָם. כִּי עִקַּר שֵׁם אָדָם זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה,** שֶׁהִיא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהִיא הַהֶפֶךְ מִכָּל הַמִּדּוֹת וְהַתַּאֲוֹת רָעוֹת, שֶׁעַל־שֵׁם זֶה נִקְרָאִים אָדָם, בְּחִינַת: זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם. אֲבָל הָעַכּוּ״ם הָרְחוֹקִים מֵחָכְמוֹת הַתּוֹרָה, מֵאַנְפִּין נְהִירִין, כִּי הֵם בְּחִינַת אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, כִּי הֵם מְשֻׁקָּעִים בְּכָל הַמִּדּוֹת רָעוֹת וְתַאֲוֹת רָעוֹת, עַל כֵּן אֵין קְרוּיִים אָדָם וְכַנַּ״ל. **כִּי עִקַּר בְּחִינַת אָדָם, הוּא בְּחִינַת הַשֵּׂכֶל הָאֲמִתִּי שֶׁזּוֹכִין לְהַשִּׂיג, דְּהַיְנוּ חָכְמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. כִּי יֵשׁ שָׁלֹשׁ שִׂכְלִיּוֹת: דְּהַיְנוּ שֵׂכֶל פָּשׁוּט,** שֶׁהוּא בְּחִינַת חָכְמָה, בְּחִינַת (תהלים קד): כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. **וּכְשֶׁלּוֹמֵד וּמֵבִין, זֶה נִקְרָא בִּינָה.** וְאַחַר־כָּךְ **כְּשֶׁיּוֹדֵעַ הַתּוֹרָה, זֶה נִקְרָא דַּעַת** כַּיָּדוּעַ. **וְשָׁלֹשׁ שִׂכְלִיּוֹת אֵלּוּ, הֵם בְּחִינַת יָדַיִם לַתּוֹרָה: בְּחִינַת יָד הַגְּדוֹלָה וְיָד הַחֲזָקָה וְיָד הָרָמָה, שֶׁבָּהֶם מִתְקַבֶּלֶת הַתּוֹרָה.** וְאֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה שִׂכְלִיּוֹת, הֵם בְּחִינַת **שָׁלֹשׁ פְּעָמִים י״ק. כִּי י״ק הֵם חָכְמָה וּבִינָה, שֶׁהֵם תְּרֵין רֵעִין דְּלָא מִתְפָּרְשִׁין** (זוהר ויקרא ד׳ האזינו רצ), **שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּכָל אֶחָד מֵהַשָּׁלֹשׁ שִׂכְלִיּוֹת הַנַּ״ל, וְשָׁלֹשׁ פְּעָמִים י״ק הוּא גִּימַטְרִיָּא אָדָם.** נִמְצָא שֶׁעִקַּר שֵׁם אָדָם, הוּא בְּחִינַת הַשֵּׂכֶל הָאֲמִתִּי, דְּהַיְנוּ חָכְמוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אַנְפִּין נְהִירִין, בְּחִינַת הַרְחָקַת וּשְׁבִירַת כָּל הַתַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת כַּנַּ״ל: וְזֶהוּ: **בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים** – זֶה בְּחִינַת תְּרֵין רֵעִין דְּלָא מִתְפָּרְשִׁין, שֶׁהֵם בְּחִינַת י״ק, **שֶׁהוּא חָכְמַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת אָדָם. צָרִיךְ לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי** – הַיְנוּ לֶאֱכֹל **וּלְהָמִית הָעַצְמִיּוּת שֶׁלִּי, כִּי אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֶלָּא בְּמִי שֶׁמֵּמִית עַצְמוֹ עָלֶיהָ** כַּנַּ״ל. וְאַזַּי מִמֵּילָא **צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ** – כִּי כָּל הַצָּרִים וְהָאוֹיְבִים שֶׁנֶּאֱחָזִין בְּאַנְפִּין חֲשׁוּכִין, נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים. **כִּי נִתְבַּטְּלִים בְּחִינַת הָאַנְפִּין חֲשׁוּכִין, וְזוֹכֶה לְאַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהוּא חָכְמוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת י״ה, בְּחִינַת תְּרֵין רֵעִין דְּלָא מִתְפָּרְשִׁין, שֶׁעַל שֵׁם זֶה דִּיקָא נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל אָדָם** כַּנַּ״ל. **וְאָז כָּל הַצָּרִים וְהָאוֹיְבִים שֶׁנֶּאֱחָזִין בְּאַנְפִּין חֲשׁוּכִין, בְּתַאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת, נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים, כִּי זָכָה לְאַנְפִּין נְהִירִין כַּנַּ״ל:**

הקדמה–

והכלל כי יש אנפין חשוכין שהם בחינת המידות רעות ותאוות אשר נמשכים מע' אומות העולם והוא בחינת סם המוות ובעת שישראל נופלים באלו במידות ותאוות אזי משתעבדין תחת אותה אומה שלה עיקר מידות ותאוות אלו, ויש אנפין נהירין שזוכין ישראל על ידי לימוד בעיון שעל ידי זה יוצאים ממידות רעות ותאוות של ע' אומות,/ ועל זה נאמר כל המקבל עליו על תורה, בלימוד בעיון, מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ של הע' אומות. וזוכה לסם החיים שבתורה. והכלי והידים לקבל בהם התורה הם יד הגדולה יד והחזקה ויד רמה שהם שכל של חכמה בינה ודעת לקבל חכמת התורה ולהבין בה דבר ותוך דבר ולדעת ולהתבחר אליה בפועל במעשיו ולבו. ואלו הג' ידיים, בכל אחת מהן חכמה ובינה בחינת י"ה וביחד הוא גימטריא אדם. וזהו אדם כי ימות באהל, הממית עצמיותו שהם המידות רעות שלו ותאוות שלו, באהלה של תורה, הוא הנקרא אדם, בחינת אתם קרואים אדם ואין עכו"ם קרואים אדם. ולפי כל הנ"ל יובן מאמר הזהר בלק כולו אשר מוזכר מקצתו בתורה הנ"ל אודות מה שישראל רצו לקבל התורה, מה שאין כן ע' אומות.

פְּתַח וְאָמַר (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים וְגוֹ'. וּכְתִיב (שמות כה) וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים וְגוֹ'. – פתח ואמר ועשית בחינת עשיה, בחינת מלכות, בחינת קבלת עול מלכות שמים בלימוד התורה, הערוכה לפניו כשולחן בעת לימוד בעיון עד אשר מוציא **עצי** שהוא בחינת עיצות והלכות התורה מתוך **ששט** בים התורה כראוי מתוך עיון בעומק **ים** התורה בחינת **עצי שיטים**. ועל ידי זה זוכה לפנים מאירות ולהארת פנים מצד ה' יתברך, בחינת **ונתת על השולחן לחם פנים**. גם **לחם** ג' פעמים הוי"ה, רמז על ג' ידים בחינת ג' מוחין חב"ד לקבל בהם ים התורה.

כָּל אִינּוּן מָאנֵי קוּדְשָׁא, בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד קַמֵּיהּ, לְאַמְשָׁכָא רוּחָא קַדִּישָׁא מֵעֵילָא לְתַתָּא. – כל אלו כלי קדושה שבמקדש רצה הקב"ה לעשות לפניו, לפניו דייקא, כדי שנקבל אור **פניו, להמשיך רוח קדושה מלמעלה למטה**, מאין סוף עד עולם העשיה, לקבל רוח הקודש, סם החיים, אנפין נהירין, בחינת פנימיות האמת.

הַהוּא רָשָׁע דְּבִלְעָם, חֲזָה מִסְדַּר הָכִי לְסִטְרָא אַחֲרָא. – והנה בקליפה **אותו רשע היה מסדר כך לצד האחר** בחינת אנפין חשוכין, להפיל ישראל במידות רעות של ע' אומות, כי בלעם הוא בקליפה כנגד התורה כפי שמובא בתורה ל"ו, ל"ב של בלע"ם כנגד ב' בראשית ול' של לעיני כל ישראל, ע' כנגד ע' פנים לתורה, מ' כנגד מ' יום שמשה על לקבל התורה. והיה בלעם ממשיך על עצמו רוח טומאה, סם המוות, אנפין חשוכין.

וַהֲוָה מִסְדַּר שֻׁלְחָן, וְנָהֲמָא דְּאִקְרֵי לֶחֶם מְגוֹאָל, כְּמָה דְּאִתְּמַר. דְּהָכִי אָזִיל סִטְרָא אַחֲרָא בָּתַר קְדוּשָׁה, כְּקוֹף בָּתַר בְּנֵי נָשָׁא. – והיה בלעם **מסדר שלחן** של מעשי כישוף, כנגד הלכות ותפילות של ישראל **ולחם** כנגד התורה והחכמה, בחינת חכמת חיצוניות, **הנקרא לחם מגואל** ועכור מדם התאוות המעורבות בחכמה החיצונית **וכמו שנאמר שכך הולך הצד האחר** מן הקדושה המסתיר האלוקות **שהולך אחר הקדושה** ומחקה אותה **כקוף אחרי בני אדם** המדמה מעשיו למעשה האדם, כי זה **הקוף** הם ע' אומות המחקים את ישראל הנקראים **אדם**, על שם חכמתם הקדושה שבתורה.

וּשְׁלֹמֹה מַלְכָּא צָוַוח וְאָמַר, (קהלת ב) כִּי מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר כְּבָר עֲשׂוּהוּ. וְהָא (קס"ה) אִתְּמַר קְרָא דָא– ושלמה המלך החכם **באדם**, שזכה לשלמות חכמת אד"ם, **צווח** כתינוק שעל ידי צעקתו מוליד המוחין כידוע וזאת כדי לעיין בתורה להשיג הפנימיות **ואמר** כי מ"ה גמטריא **האדם שיבא אחרי המלך** שהיא מלכות הע' אומות, בחינת עול מלכות, שהם הפך עול מלכות שמים, הבאים **אחרי** מלכות ה', בחינת **אחור** בחינת **הצד האחר** היונק ממלכות שמים, שהוא **המלך** והם מחקים **את אשר כבר עשוהו – את** היא המלכות השכינה ה' התחתונה, **אשר** היא בינה ה' עליונה. והקב"ה **כבר** הביא וגילה בעולם **אד"ם** אמת והם עושים עצמם **כאדם**, אך באמת הם כקוף המחקה כנ"ל אשר אין בו מ"ה בחינת מהות אמיתית אלא רק חכמת החיצוניות.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (שופטים ה) יְיָ בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעֲדְךָ מִשְׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה וְגוֹ'. בְּשַׁעֲתָא דְּבָעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֵיהַב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, אָזַל וְזַמִּין לְהוּ לִבְנֵי עֵשָׂו, וְלָא קִבְּלוּהָ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמֵר (דברים לג) יְיָ מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, וְלָא בָּעוּ לְקַבְּלָהּ. אָזַל לִבְנֵי יִשְׁמָעֵאל, וְלָא בָּעוּ לְקַבְּלָהּ, דִּכְתִיב הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן. כֵּיוָן דְּלָא בָּעוּ, אַהְדַּר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הָכִי תְּנִינָן.– בא וראה כתוב ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה וגו'. שבשעה שרצה הקב"ה לתת תורה לישראל הלך והזמין את בני עשו לקבל התורה ולא קבלוה כשמו שנאמר ה' מסיני בא וזרח משעיר למו. ולא רצו לקבלה. הלך לבני ישמעאל ולא רצו לקבלה. כפי שיבואר לקמן שלא רצו לקבלה, כי ראו רק החיצוניות שלה, שהוא בחינת אנפין חשוכים, שהיא

בחינתם, בחינת סם המוות. **וזהו שכתוב הופיע מהר פארן, כיוון שלא רצו החזיר** התורה למקומה הראשון שאליו שייכת שהם **ישראל. וכך שנינו.**

הַשְׁתָּא אִית לְשָׁאֲלָא, וְהָא תָּנֵינָן דְּלֵית חַטָּאָה כַּד בַּר נָשׁ מִדַּקְדֵּק דִּיוּקִין דְּאוֹרַיְיתָא, וַיִּשְׁאַל שְׁאֵלְתּוֹי לְאַנְהָרָא מִלּוֹי. – עתה שאנו באים להעמיק בתורה כדי להכניע ע' אומות, **יש** לנו **לשאול שאלה** על הפסוק, **שהרי למדנו שאין** זה **חטא כאשר אדם מדקדק דיוקים של התורה ושואל שאלות** להעמיק הלימוד, **כדי להאיר מילותיו** שהם הדרשות שדורש בתורה לחדש חידושים ולזכות **להאיר אור** התורה בחינת **אנפין נהירין.** אדרבא על ידי השאלות בלימוד, למען העיון והדקדוק, הרי **ניצל מן החטא** על ידי שמפריש עצמו מע' אומות, אנפין חשוכין.

הַאי קְרָא לָא אִתְיַישְׁבָא, וְאִית לְשָׁאֲלָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אָזַל לְשֵׂעִיר, לְמַאן נְבִיאָה דִּלְהוֹן אִתְגְּלֵי. וְכַד אָזַל לְפָארָן, לְמַאן נְבִיאָה דִּלְהוֹן אִתְגְּלֵי. – זה המקרא לא מתיישב על הדעת לפי פשוטו לכאורה **ויש לשאול, כאשר הקב"ה הלך לשעיר** לתת התורה, **לאיזה נביא שלהם התגלה? וכאשר הלך לפארן לאיזה נביא שלהם התגלה?**

אִי תֵּימָא דְּאִתְגְּלֵי לְכֻלְּהוֹ, לָא אַשְׁכְּחָן דָּא לְעָלְמִין. כַּד לְיִשְׂרָאֵל בִּלְחוֹדַיְיהוּ, וְעַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה. – אם תאמר שהתגלה לכולם, לכל עם בני עשו או **כל** בני ישמעאל, **לא מצאנו זה מעולם אלא רק לעם ישראל לבדם** שנגלה במעמד הר סיני **ועל ידי משה** רבן של כל הנביאים, כי בזכותו שמעו כולם יחדיו מפי הגבורה אנכי ה' אלקיך. זו שאלה ראשונה שיש לשאול.

וְהָא אִתְּמַר דְּהָכִי מִבְּעֵי קְרָא לְמֵימַר, יְיָ לְסִינַי בָּא, וְזָרַח לְשֵׂעִיר לָמוֹ, הוֹפִיעַ לְהַר פָּארָן, מַהוּ מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, וּמַהוּ מֵהַר פָּארָן. כֻּלָּא אִית לְמִנְדַּע וּלְאִסְתַּכְּלָא, – והרי נאמר להקשות ועוד יש לדקדק **שכך היה צריך הפסוק לאמר ה' לסיני בא וזרח לשעיר הופיע להר פארן,** באות למד ולא באות מם, שהגיע כביכול בהשפעתו מעולם העליון וירד לאותם מקומות להתגלות **להם,** ואם כן **מהו** שאמר הפסוק **משעיר ומהו מהר פארן** שנראה שהגיע משם אל מקום אחר. **כל** אלו השאלות יש לדעת ולהסתכל, להעמיק בחכמה בינה ודעת להשיג התורה כראוי לתרץ הקושיות המתיישבות על הדעת ומאירות הפנים.

וְהָא שָׁאִילְנָא, וְלָא שְׁמַעְנָא, וְלָא יְדַעְנָא. כַּד אָתָא רִבִּי שִׁמְעוֹן, אָתָא וְשָׁאִיל מִלָּה כְּמִלְּקַדְּמִין, אָמַר לֵיהּ הָא שְׁאֵלְתָּא דָּא אִתְּאַמְּרַת. יְיָ מִסִּינַי בָּא: כְּמָה דְּאַתְּ אָמֵר (שמות יט) הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן, וּמִסִּינַי בָּא וְאִתְגְּלֵי עָלַיְיהוּ.– ושאלתי ולא שמעתי ולא ידעתי להשיב לעצמי עד **שכאשר בא רבי משמעון** אלי **ובא** אל התורה להעמיק ולעיין בה, **ושאל שוב כבתחילה** לעורר התמיהה **ואמר לי זאת השאלה נאמרה כבר, מסיני בא** וכן **כמו שנאמר הנה אנכי בא אליך בעב הענן.** שאמר למשה ליתן התורה בהר סיני ומשם יתגלה לעם ישראל ולא מעולם העליון לבד. ובאמת **מסיני בא** הקב"ה והתגלה על עם ישראל לתת להם התורה הקדושה. ובזה המעמד בבחינה אחת התגלתה סגולתו ונבחרותו של עם ישראל אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון.

וְזָרַח (דף קצ"ב ע"ב) מִשֵּׂעִיר לָמוֹ, מִמַּה דְּאָמְרוּ בְּנֵי שֵׂעִיר, דְּלָא בְּעָאן לְקַבְּלָא, מֵהַאי, אַנְהַר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְאוֹסִיף עָלַיְיהוּ נְהוֹרָא וְחָבִיבוּ סַגִּיא.– ומה שאמר **וזרח משעיר** ולא לשעיר, כי באמת גם משם האיר בעקיפין אור התורה לישראל דיקא, כיתרון האור מן החושך להבדיל בין האור לחושך בין ישראל לעמים, כי ממה **שאמרו בני שעיר שאינם רוצים לקבל** התורה **מזה** בעצמו **האיר להם לישראל** אור נבחרותם ביתר אור וברור **ואוסיף להם אור** בבחינת אנפין נהירין **וחביבות יתרה** המתגלה בעת קבלת עול התורה. להראות להם בברור, שייכותם במהותם לקבלת התורה בבראשית, בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל הנקראים ראשית, כי להם שייכת באמת ולא לע' אומות, והראיה שדחו ע' האומות קבלתה כנ"ל.

אוּף הָכִי, הוֹפִיעַ וְאַנְהַר לְיִשְׂרָאֵל מֵהַר פָּארָן, מִמַּה דְּאָמְרוּ בְּנֵי פָּארָן, דְּלָא בָּעוּ לְקַבְּלָא, מֵהַאי. אוֹסִיפוּ יִשְׂרָאֵל חֲבִיבוּ וּנְהִירוּ יַתִּיר כַּדְקָא יָאוּת.– כך גם הופיע והאיר לישראל מהר פארן כלומר על ידי מה שקרה בהר פארן **ממה שאמרו** שם **בני פארן שאינם רוצים לקבל התורה. ומאותה** בחינה **אוסיפו** בעקיפין **ישראל ידיעת החביבות ואור יתר כראוי** להם ישראל. להורות כי עשו וישמעאל שהם ידים דקליפה, אינם רואיים לקבלה, אלא עם ישראל העם הנבחר ראוי לקבל בידיו התורה הקדושה.

וּמַה דְּשַׁאֲלְתָּ עַל יְדָא דְּמַאן אִתְגְּלֵי עָלַיְיהוּ. (תא חזי) (רי"ח ע"ב, ר"ע, רי"ט ע"א) רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, וְאִתְגְּלֵי מִלָּה עַל יְדָךְ. – והמשיך רשב"י דבריו, ולשאלתך הראשונה, **מה ששאלת על ידי מי התגלה** הקב"ה עליהם, על עשו וישמעאל, כלומר למי היו **ידיים** ראויות לקבל התורה אצל עשו וישמעאל, שהרי נאמר **ביד** הנביאים אדמה, שהם מקבילים כוח הנבואה לקבל התורה דרך הידיים, יד הגדולה, יד החזקה ויד הרמה כמובא שם, ובאמת נבואת אמת תלויה בקבלת עול מלכות שמים שלמה, בעשיה קדושה, אשר היא הבונה כראוי את ידי חב"ד לקבל התורה ואין זה שייך אצל אומות העולם הרחוקים ממדות טובות והמה שבויים בתאוותם. אך בא וראה

כי בכל זאת התירוץ לשאלתך, יש בו **סוד עליון** ועמוק ונסתר בעומק התורה למעיין בה **ויתגלו מילות** התרוץ והסוד העליון דיקא **על ידך**, שהיא **ידך** הקדושה, שהיא הבינה להתבונן ולעמיק ולשאול שאלות אמת כדי לדעת ולחזק האמונה, ולא שאלות כדי לכפור, כמו שמצינו בגמרא כמה מינין ואפיקורסים ששאלו שאלות כדי לתת לעצמם מקום לפרוש. אבל אתה אינך כן אלא שאלתך כנה והיא המעידה בעצמה על נבחרותך וחביבותך לפני ה׳ יתברך.

אוֹרַיְיתָא נַפְקַת מֵרָזָא עִלָּאָה, דְּרֵישָׁא (ס״א קדישא) דְּמַלְכָּא סְתִימָא – התורה עצמה הנקראת **ראשית** כנ״ל **יוצאת** ממקורה **מסוד עליון** ונסתר שהוא מאמר הסתום שבבראשית **מראש המלך הסתום** והנעלם מכל רעיון והוא גם ענין הסגולה של העם הנבחר הממליך המלך בבחירתו על ידי העיון התורה וביטול המידות רעות, כי הדבר סתום, שאין להבין זאת בשכל אך היא סגולתנו שיש בנו האמונה של בחינת נעשה ונשמע בנפשנו ונשמתו, לעשות רצון ה׳ באהבתנו אותו יתברך, שזה הרצון מושרש בנו מאבינו שבשמים, להמית עצמו באהלה של תורה למען קדושת שמו יתברך ויתעלה. וזאת האהבה הסגולית והחיבור של הבנים **במלך** בשורשם, וכן כל הבריאה, שהיא מעשה בראשית היתה בשביל לגלות על ידי הבחירה את הנבחרות שלנו וכל פרטי התורה יוצאים מזאת התכלית הסתומה לגלות **המלך** וסגולת ועמו המקבלים עליהם עול מלכות שמים ועול תורה, אשר המה באמת גם בניו אהוביו המאירים בפנים מאירות מתוך הכרת חביבותם בעיניו.

כַּד מָטָא לְגַבֵּי דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא, (ס״א ימינא) הָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא דְּרוֹעָא, דָּמָא בִּישָׁא דַּהֲווּ מִתְרַבֵּי מִתַּמָּן. אָמַר, אִצְטְרִיךְ לִי לְבָרְרָא וּלְלַבְּנָא דְּרוֹעָא דָּא. וְאִי לָא יַמְאִיךְ הַהוּא דָּמָא בִּישָׁא, יַכְּפִים כֻּלָּא. אֲבָל אִצְטְרִיךְ לְבָרְרָא מֵהָכָא כָּל פְּגִימוּ.– והנה בעת ירידת התורה ממקורה הסתום והקדוש, הינה משתלשלת מדרגה לדרגה, לבוש אחר לבוש, עד לעולם העשיה במקום הקליפות ומקום הבחירה, עד שבעצמה יש בחינת זכה נעשה לו סם החיים ולהפך להפך. וזהו **כאשר מגיעה** התורה **לגבי זרוע שמאל** מקום הגבורות והדינים, בחינת מיתה. והנה **צפה הקב״ה** שכאשר התורה תגיע בהשתלשות כנ״ל לגבי זרוע שמאל, שהוא מקום הקליפות כנ״ל, כי **באותה זרוע** שהיא בחינת בינה, שמשם הדינים מתערין, ראה שם **דם רע שהיה מתרבה משם**, בחינת הדינין שמתערין מן הבינה. כי מאחר והבנת דבר מתוך דבר שיש בצד הבינה הוא פירוש בחירתי לפי מעשה האדם ומידות ותאוותיו כנל, לכן יכול להבין דבר מתוך דבר, שאינו נכון ולהביא לגלוי פנים בתורה שלא כהלכה ולעורר דינים בפועל ח״ו. כלומר שעל אף שתכלית הבריאה בראשית הייתה לתת בחירה לאדם להכיר את קונו ולכן צריך להעלים ולהלביש אור התורה בחיצוניות בשביל הבחירה, אך הוא גם מסוכן ביותר, כי הוא נותן מקום לסטרא אחרא וס״מ לשלוט על ידי שאין נכנסים לפנימיות התורה ששם החיים, בחינת אנפין נהירין, אלא יש מקום לאחיזת בחינת אנפין חשוכים, בחינת מיתה בחינת דינים גם בתורה עצמה. לכן אמר הקב״ה **אצטרך לי**, בשבילי, למען כבודי, הצריך להתגלות בעולם על ידי ישראל, **אצטרך לברר וללבן אותה זרוע** שמאל שס״מ נאחז בה באופן שבסופו של דבר גם בעולם הבחירה יצליחו עם ישראל להכנס לפנימיות התורה ולבטל כוח הס״מ בשורשו. **שאם לא ינמיך את אותו דם רע** של דינים הנאחזים בעולם העשיה החיצוני, הרי **שיפגום אותו דם הכל** ולא תתגלה התכלית, שהוא גילוי הנבחרות של עם ישראל הממליך בשלמות מלכו של עולם, בהמיתם עצמם באהלה של תורה בקיומה והתרחקות ממידות רעות ותאוות רעות. לכן צריך מראש בשורשי הבריאה לברר מכאן כל פגם.

מָה עֲבַד. קָרָא לְסָמְאֵ״ל, וְאָתָא קַמֵּיהּ, וְאָמַר לֵיהּ תִּבְעֵי אוֹרַיְיתָא דִּילִי. אָמַר, מַה כְּתִיב בָּהּ. אָמַר לֵיהּ, לֹא תִּרְצַח. דָּלִיג קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַאֲתָר דְּאִצְטְרִיךְ. אָמַר חַס וְשָׁלוֹם, אוֹרַיְיתָא דָּא דִּילָךְ הִיא, וְדִילָךְ יְהֵא, לָא בָּעֵינָא אוֹרַיְיתָא דָּא.– מה עשה הקב״ה למלא צרכיו להכניע הדם הרע, **קרא** לס״מ מלאך המוות **ובא לפניו** כלומר בא למקומו להראות לו **פניו, פנימיותו** של הס״מ, שיכיר עצמו **ואמר לו, האם תרצה את תורתי**, כדי לגלות שאין לו באמת אחיזה בשורש התורה לפגום בה. **אמר** שאל אותו הס״מ, **מה כתוב בה? אמר לו** הקב״ה **לא תרצח. ודילג** על שורשי התורה שבבראשית ישר לאותו פסוק שאינו שייך לס״מ, לאותו מקום הנצרך לקב״ה כדי לבטל הדם הרע כנ״ל, כי הס״מ עיקר חיותו הוא דיקא בעת שפועל הרציחה בחינת דם רע. **אמר לו** ח״ו שאקיים זאת **שהרי התורה שלך** שאתה מקור החיים **ושלך תהיה** ואני אין לי חלק בה כי היא הפך מהותי **ואיני רוצה תורה זו**. שאם אתה מצווה אותי לקיים זה הפסוק, לי עצמי אין קיום כנ״ל.

אָתִיב וְאִתְחַנָּן קַמֵּיהּ, אָמַר מָארֵיהּ דְּעָלְמָא, אִי אַתְּ יָהֲבַהּ לִי, כָּל שָׁלְטָנוּ דִּילִי אִתְעֲבָר, דְּהָא שָׁלְטָנוּ דִּילִי עַל קְטוּלָא אִיהוּ, וּקְרָבִין לָא יֵהוֹן וְשֵׁלְטָנוּ דִּילִי עַל כֹּכְבָא דְּמַאֲדִים, אִי הָכִי כֻּלָּא אִתְבְּטַל מֵעָלְמָא.– ישב ס״מ כמישהו שאין לא תנועה והתגלות חיות, שהתנועה מראה על חיות, כי היה נראה לו כנ״ל שלא יכול לממש חיותו **והתחנן לפני אדון העולם** המעלים עצמו בשביל הבחירה, ואמר לפניו, **אם אתה נותן לי התורה** לקיימה, **הרי שכל השלטון שלי יעבור** ממני **שהרי כל שלטוני** המביא לי חיות הוא מה

שבכוחי **להרוג** ולעורר הרצון בקרב האנושות למלחמה ורציחה, **לעורר קרבות** בעולם. ושבשורש **שילטוני** המעורר הדמים והרציחה **הוא דרך כוח מאדים** מלשון דם, שאני שולט עליו. **ואם כן** שאקבל עלי פסוק לא תרצח **כל** כוחי וחיותי **יתבטל מהעולם.** ומה לי בכך.

מָאֵרֵיהּ דְּעָלְמָא, טוֹל אוֹרַיְיתָךְ, וְלָא יְהֵא חוּלָקָא וְאַחֲסָנָא לִי בָּהּ.– הרי שהוברר לס"מ, שממנו שורש הקטרוג והתעוררות הדינים דסטרא אחרא על עם ישראל, כי לא יוכל לפגום בקדושת ישראל ונשמתם הנצחית, שאי אפשר להרוג נשמתם, ואמר הס"מ לקב"ה, אדון עולם קח תורתך ולא יהיה לי חלק וירושה לי בה, כי כל מהותי הרג כנ"ל ומהותי לעורר סם המוות שבתורה אלא שאני מבין כי בסוף התיקון יזכו לפנימיות התורה בלימוד העיון שבה שהוא בחינת סם החיים ויבטלו סם המוות לנצח. לכן באמת אין לי חלק בה.

אֲבָל אִי נִיחָא קַמָּךְ, הָא עַמָּא בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, לוֹן אִתְחֲזֵי.– אבל אם נוח לפניך, לגלות **פניך המאירות** שבתורה, **הרי עם בני יעקב להם** התורה **ראויה.** שהם יכולים לראות בה שייכות אליהם על ידי גילוי שם החיים שבה שהוא בחינת לא תרצח, אלא וחיי בהם על ידי הפנימיות כנ"ל, עץ החיים.

וְאִיהוּ חָשִׁיב דְּהָא דַּלְטוֹרָא אָמַר עָלַיְיהוּ. וְדָא הוּא וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ, מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ נָפַק נְהוֹרָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל.– והנה השיב הס"מ לקב"ה שאינו רוצה לקבל התורה, אלא היא מתאימה לישראל ובאמת למרות שנראה שיש בזה מצדו, **סנגוריא** אך כוונתו הייתה **לקטרג** עליהם כפי שיבואר לקמן, אך מצד הקב"ה ומצד עם ישראל באמת מתוך זה הקטרוג יצא אור גדול לגלות גדולת ישראל **ולכן זרח** אור דיקא מהקטרוג **של שעיר** הוא הס"מ **וממש יצא אור לישראל** בחינת אנפין נהירין אור גלוי **וממשי.**

אָמַר סָמָאֵ"ל וַדַּאי, אִי בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב יְקַבְּלוּן דָּא, יִתְעָבְרוּן מֵעָלְמָא, וְלָא יִשְׁלְטוּן לְעָלְמִין. אָתִיב לֵיהּ כַּמָּה זִמְנִין, וְאָמַר דָּא, וְאָמַר לֵיהּ אַנְתְּ בּוּכְרָא, וְלָךְ אִתְחֲזֵי. אָמַר לֵיהּ, הָא לֵיהּ בְּכִירוּתָא דִּילִי, וְהָא אֶזְדְּכַן לֵיהּ, וַאֲנָא אוֹדֵיתִי. אָמַר לֵיהּ הוֹאִיל וְלָא בָּעִית לְמֶחֱוֵי לָךְ בָּהּ חוּלָקָא, אִתְעֲבַר מִנָּהּ בְּכֹלָּא.– אמר בליבו ס"מ כי **ודאי אם בני יעקב יקבלו התורה** וציווי לא תרצח, **ודאי יעברו מן העולם** כי לא יעמדו בזה הצווי **ולא ישלטו לעולם** ביצרם להתגבר על מידת הרציחה. וכל זאת אמר בקטרוגו, כי הפוסל במומו פוסל ומאחר והוא בחינת חיצוניות של התורה, בחינת סם המוות, אנפין חשוכין שהוא השר של כל ע' אומות התפוסים בחיצוניות, לא יכל להכיר בכך שעם ישראל עניינם פנימיות ושורשם גבוה מן המלאכים, כפי שמבואר שלעתיד כשיגלה זה האמת בשלמות ישאלו המלאכים את עם ישראל מה פעל א–ל. ומה שאמר שיש בהם מידת הרציחה, כי היה זה נפול בראייתו כנ"ל לפסול במומו, כי באמת יש להם זה הכוח בקדושה **להמית עצמם** באהלה של תורה, לרצוח היצר כביכול ולהכניעו במעשיהם ומידותיהם הטובות, למען שמו יתברך, שעל ידי זה דיקא זוכים לסם החיים שבתורה שהוא דיקא שלטונם ונצחיותם לשלוט לעולם, הפך מחשבתו הרעה שלא ישלטון לעלמין. כי הם דבוקים בו יתברך בעצם, אפילו קודם ראשית הבריאה והתורה ויצירת המלאכים. **השיב לו והפציר בו הקב"ה כמה פעמים** שבכל זאת יאות לקבל התורה **שהרי אתה הבכור לפני יעקב ולך ראויה לכאורה. אמר לו** ס"מ לו **אני נותן את בכורתי** שהיא החכמה **ואמכור לו ואני מודה שעתה היא שלו. אמר לו** הקב"ה **הואיל ולא רצית שיהיה לך חלק** בתורה, שהוא אותו חלק של לא תרצח, **הרי אני מעביר את כולה ממך.** כי היא כולה סם החיים לעם ישראל עתיד בעת הגאולה.

אָמַר יָאוּת. – הסכים ס"מ, **אמר** כי **כך ראוי** להיות. והוא דין אמת.

אָמַר לֵיהּ, הוֹאִיל וְכַדְּ, הַב לִי עִיטָא, אֵיךְ אַעְבִּיד דִּיקַבְּלוּן לָהּ בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב דְּאַתְּ אָמֵר.– אמר לו הקב"ה **הואיל וכך** שהצעת כי בני יעקב יקבלו התורה כי להם נאה, אם כן **תן לי עצה אך אעשה שיקבלו אותה בני יעקב שאתה אמרת** כי המה הראוים לה.

אָמַר לֵיהּ מָאֵרֵיהּ דְּעָלְמָא, אִצְטְרִיךְ לְשַׁחֲדָא לוֹן, טוֹל נְהוֹרָא מִנְּהִירוּ דְּחֵילֵי שְׁמַיָּא, וְהָב עָלַיְיהוּ, וּבְדָא יְקַבְּלוּן לָהּ, וְהָא דִּילִי יְהֵא בְּקַדְמִיתָא.– אמר לו ס"מ לקב"ה **אדון עולם, צריך לשחד אותם כדי שיקבלוה,** לכן **קח אור מאורם של יראי שמים** שמתוך יראתם זוכים לאורך, **ותן עליהם** שיטעמו אור זה ובזה יקבלו התורה, וזה **אור שלי היה בתחילה** מה שאני הייתי ירא אותך.

אַפְשִׁיט מִנֵּיהּ נְהִירוּ דְּחַפְּיָא עָלֵיהּ, וְיָהַב לֵיהּ, לְמֵיהַב לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ. מִשֵּׁעִיר מַמָּשׁ, דָּא סָמָאֵ"ל. דִּכְתִיב (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו. לָמוֹ לְיִשְׂרָאֵל.– הפשיט מס"מ אותו **אור שהיה** מקיף **וחופה עליו** שהוא אור היראה **ונתן לו** בהסכמה הס"מ **לתת להם לישראל והוא שכתוב וזרח משעיר למו. משעיר,** שהס"מ **ממש** נתן אורו, **כמו שכתוב ונשא השעיר עליו** את עונות ישראל, שהחליפם עם אורו, **שנתן למו,** להם לישראל אורו הזורח. ויהי רצון שנזכה לביאת משיח במהרה בעמדו על גג בית המקדש ואומר לישראל "ענווים הגיע זמן גאולתכם ואם אין אתם מאמינים ראו **באורי שזורח**" אמן.

הקדמה קבועה
להבנת מטרת העלון ודרך הלימוד

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי הזהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד הזהר, כפי המובא בדבריו:"**אמר התורה שלי היא כולה הקדמות**" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "**...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, סובב כוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין**". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר הזהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה **נחמן בן שמחה** וכן גימטריה **שמעון בן יוחאי** חושבן דין כחושבן דדין.

לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון **נחל זהר**, שהרי **נחל** הוא על שם **הנחל נובע מקור חכמה** המאיר ומגלה **זהר** רשב"י הנסתר, שהוא אור הזהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת הי' ויתקיים בנו מאמר הזהר: **בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי**. במהרה בימינו אמן.

עצות על פי הלימוד

א. על ידי שלומד בעיון, להחכים להבין ולדעת התורה, ובעיקר פנימיות התורה, על ידי זה מעיבירין ממנו עול שיעבוד מלכיות ועול דרך ארץ, שהם המידות והתאוות רעות הנמשכין מן הע' אומות. וזוכה לפנים מאירות.

ב. על ידי לימוד בעיון ביראת שמים ברצון להתקדש ולתקן המידות, על ידי זה זוכה שסם החיים שבתורה.

ג. על ידי לימוד בעיון בחכמה בינה ודעת זוכה להקרא אדם.

ד. על ידי שמוסר נפשו בלימודו וממית עצמו באהלה של תורה על ידי זה זוכה לבטל קיטרוג שרו של עשיו.

תפילה על פי הלימוד

רִבּוֹנוֹ דְעָלְמָא כֹּלָּא, אָדוֹן יָחִיד, נוֹתֵן הַתּוֹרָה, אַתָּה גִּלִּיתָ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שֶׁכָּל כֹּחַ הָעָבוֹ"ם הוּא מֵהָעַי"ן אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, דְּהַיְינוּ עַל־יְדֵי מַה שֶּׁאָנוּ מִתְרַשְּׁלִין בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה, וְאֵין אָנוּ מְעַיְּנִין בָּהּ כָּרָאוּי, וּמֵחֲמַת זֶה דַּרְכֵּי הַתּוֹרָה נִסְתְּרוּ וְנֶחְשְׁכוּ מֵעֵינֵינוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבְּרִים חַם וְשָׁלוֹם, כָּל הַתַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת שֶׁבָּאִים מֵהָעָבוֹ"ם שֶׁיּוֹנְקִין מֵאַנְפִּין חֲשׁוּכִין, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּעַצְמוֹ מִתְגַּבֵּר חַם וְשָׁלוֹם מֶמְשַׁלְתָּם, וְגוֹזְרִין עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת רָעוֹת וּמָרוֹת רַחֲמָנָא לִיצְלָן. אֲבָל מַה נַּעֲשֶׂה לְתַקֵּן זֹאת, כִּי מֵחֲמַת עַל הַפַּרְנָסָה וְהִתְגַּבְּרוּת הַיֵּצֶר הָרָע וְרִבּוּי הַצָּרוֹת קָשֶׁה מְאֹד לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה כָּרָאוּי, וַאֲפִלּוּ מְעַט שֶׁעוֹסְקִים בָּהּ, חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ וְנִסְתַּם שִׂכְלֵנוּ מִלְּעַיֵּן בָּהּ כָּרָאוּי, וְעַל פִּי רֹב אֵין אָנוּ מְבִינִים אֲפִלּוּ פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵין אָנוּ מְבִינִים עִמְקוֹתֶיהָ וּנְעִימוֹתֶיהָ פְּנִימִיּוֹתֶיהָ וְסוֹדוֹתֶיהָ, וְאֵין אָנוּ זוֹכִים לִרְאוֹת אוֹר פְּנֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְכַמָּה וְכַמָּה אָנוּ רְחוֹקִים מִשִּׁבְעִין פָּנִים לַתּוֹרָה מֵעַי"ן אַנְפִּין נְהִירִין, שֶׁהֵם מַכְנִיעִים וּמְבַטְּלִים הָעַי"ן אַנְפִּין חֲשׁוּכִין, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִמֵּילָא נִשְׁבָּרִים וְנוֹפְלִים מֶמְשַׁלְתָּם שֶׁל הָעַי"ן עָבוֹ"ם שֶׁיּוֹנְקִים מֵהֶם, אֲבָל אֵיךְ זוֹכִים לָזֶה. אֲלֻקֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. זַכֵּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר מֵעַתָּה אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וְנַתְחִיל מֵעַתָּה לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה יוֹמָם וָלַיְלָה. וְאַל יַטְרִידֵנוּ וְאַל יְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ שׁוּם טִרְדָּא וְעֵסֶק וּמִשָּׂא וּמַתָּן, רַק תִּהְיֶה מְלַאכְתֵּנוּ נַעֲשִׂית עַל־יְדֵי אֲחֵרִים. וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תְּפַרְנֵס אוֹתָנוּ בְּהַרְחָבָה גְּדוֹלָה, וְתַסְפִּיק לָנוּ כָּל הִצְטָרְכוּתֵנוּ מֵאִתְּךָ קֹדֶם שֶׁנִּצְטָרֵךְ לָהֶם, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא נִצְטָרֵךְ לַעֲסֹק בְּשׁוּם עֵסֶק בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה, רַק תִּהְיֶה תּוֹרָתֵנוּ אֻמָּנוּתֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיֶה עֻמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא, וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁמַּכְרָח לַעֲסֹק בְּאֵיזֶה מְלָאכָה וְעֵסֶק וּמִשָּׂא וּמַתָּן בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה, תַּעֲזֹרֵם וּתְחַזֵּק לְבָבָם, שֶׁאַל יִשְׁכְּחוּ חַם וְשָׁלוֹם אֶת עוֹלָמָם הַנִּצְחִי, וְיָחוּסוּ עַל נַפְשָׁם לִקְבֹּעַ עִתִּים לַתּוֹרָה, וְתִהְיֶה תּוֹרָתָם קֶבַע וּמְלַאכְתָּם אֲרָעִי, וְלֹא יִתְבַּטְּלוּ מֵעֵסֶק הַתּוֹרָה כִּי אִם בְּעֵת הַהֶכְרֵח בִּשְׁבִיל הַמַּשָּׂא וּמַתָּן וְהָעֵסֶק בִּלְבָד. וּבְכָל זְמַן שֶׁיּוּכְלוּ לַחֲטֹף אֵיזֶה שָׁעָה אוֹ רֶגַע, מִכָּל שֶׁכֵּן יוֹם אוֹ יוֹמַיִם לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, יִזְכּוּ לַהֲגוֹת בָּהּ בְּהַתְמָדָה גְּדוֹלָה. וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְתִפְתַּח לָנוּ שְׁבִילֵי הַשֵּׂכֶל הָאֱמֶת שֶׁנִּזְכֶּה לְהָבִין כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה עַל בּוּרְיָן וַאֲמִתָּתָן, וְנִזְכֶּה לְהַכְנִיס כָּל מֹחֵנוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ וְשִׂכְלֵנוּ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה וּלְעַיֵּן בָּהּ הֵיטֵב בְּמָקוֹם שֶׁצְּרִיכִין לְעַיֵּן. וְכָל כַּוָּנָתֵנוּ יִהְיֶה לִשְׁמָהּ בֶּאֱמֶת, כְּדֵי לְהָבִין דִּבְרֵי הַתּוֹרָה עַל בּוּרְיָן לַאֲמִתָּתָן וְלֹא לְהִתְיַהֵר וּלְקַנְטֵר חַם וְשָׁלוֹם, וְלֹא בִּשְׁבִיל שֶׁיְּהֵא נִקְרָא רַבִּי, וְלֹא בִּשְׁבִיל מָמוֹן וְכָבוֹד, וְלֹא נַעֲשֶׂה חַם וְשָׁלוֹם דִּבְרֵי הַתּוֹרָה קַרְדֹּם לַחְפֹּר בָּהֶם וְלֹא עֲטָרָה לְהִתְגַּדֵּל בָּהֶם, רַק נַעֲסֹק בְּהַתּוֹרָה בֶּאֱמֶת לִשְׁמָהּ בְּכָל כֹּחֵנוּ וְשִׂכְלֵנוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ, כְּדֵי שֶׁיְּבִיאֵנוּ הַתַּלְמוּד לִידֵי מַעֲשֶׂה, לָסוּר מֵרָע וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וַחֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים, תָּאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְתִפְתַּח לִבֵּנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהָבִין הֵיטֵב בְּמְהִירוּת גָּדוֹל בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּלְמוֹד שָׁם וּלְהַשִּׂיג דִּבְרֵי הַתּוֹרָה בֶּאֱמֶת, וְנִזְכֶּה לִלְמֹד כָּל סִפְרֵי תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם. תְּנַ"ךְ וְשַׁ"ס וּפוֹסְקִים וּמְפָרְשֵׁיהֶם, וְכָל סִפְרֵי הַמִּדְרָשִׁים, וְסִפְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְתִקּוּנִים, וְכָל כִּתְבֵי הָאַר"י זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, וְכָל סִפְרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּיָמֵינוּ. וְנִזְכֶּה לְגוֹמְרָם וְלַחֲזוֹר וּלְהַתְחִילָם כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמָךְ, וְזַכֵּנוּ לְהַתְמִיד בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה בְּהַתְמָדָה גְּדוֹלָה, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה. וְנִזְכֶּה לְהָמִית עַצְמֵנוּ עַל הַתּוֹרָה עַד שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּיָדֵינוּ. וְנִזְכֶּה לְשַׂבֵּר וּלְבַטֵּל וּלְהָמִית כָּל הַתַּאֲוֹת רָעוֹת וְכָל הַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁבְּגוּפֵנוּ עַל־יְדֵי עֵסֶק וְעִיּוּן הַתּוֹרָה בֶּאֱמֶת.:

לעילוי נשמת מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת יעל בת אליהו
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת ג'זל מזל חיה בת סולטנה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת חיה ליאורה
בת בפטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com